

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ

Τὸ λατινικὸν ῥητὸν homo hominis lupus (ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ λύκος) εὐρίσκεται εἰς πλήρη ἐφαρμογὴν ἐν Ἑλλάδι, ἂν κρίνωμεν ἐκ τῆς καταπληκτικῆς ἐπιτάσεως, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἐπ' ἐσχάτων τὸ ἐγκλημα. Ἡ πληθώρα αὐτῆ τοῦ κακοῦ δικαίως συνεκίνησε τὸν καθημερινὸν τύπον, ἀνεξαρτήτως πολιτικῆς ἀποχρώσεως. Ὁ διακεκριμένος τῶν Ψυχώσεων συγγραφεὺς κ. Σ. Ἀποστολίδης, ἀνεκίνησε πρῶτος τὸ ζήτημα ἐν τῇ Ἐφημερίδι, παρηκολούθησαν δ' ἐν συναυλίᾳ αἱ λοιπαὶ ἐφημερίδες. Μετ' ὀλίγον ἡ συζήτησις ἐγενικεύθη, ἐπειδὴ δ' οἱ Ἕλληνες εἴμεθα ἀκραδάντως πεπεισμένοι ὅτι ἐκ Θεῆας Προνοίας προωρισθήμεν νὰ λύωμεν πάντα τὰ ζητήματα, καὶ αὐτὰ τὰ δυσκολώτατα, ἰδίως δ' αὐτά, τὰ περὶ τῶν ἐγκλημάτων ἄρθρα ὑπερέβησαν ταχέως τὸν ἀριθμὸν τούτων, μεθ' ὅλον τὸν σεβαστὸν ἀριθμὸν, ὃν ἀπετέλουν τὰ κατὰ τὸ 1889 διαπραχθέντα κακοουργήματα.

Χωρὶς νὰ σκοπεύω ν' αὐξήσω τὸν ἐγκληματικὸν ἀπολογισμὸν... τῶν ἄρθρων, νομίζω ὅτι δύναμαι νὰ πορισθῶ ἐνδιαφέροντά τινα συμπέρασματα ἐκ τῆς διεξαχθείσης συζητήσεως. Κυρίως διὰ ν' ἀποδειχθῇ ὅτι δυνατόν οἱ συζητηταὶ νὰ κατέρχωνται εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν παλαίστραν μετὰ τὴν ἀγαθὴν πρόθεσιν ν' ἀπαλλάξωσι τὴν χώραν ἀπὸ τὰ ἐγκλήματα, ἀλλ' ὅτι πολλοὶ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ αὐτῇ μόνον.

Ὅλλοι πολλοὶ ὤρμησαν εἰς τὸ στάδιον, μετέπειτα ἰππότης διαμφορητοῦντος πρὸς ἰσχυροὺς ἀντιπάλους τὴν χεῖρα περικαλλοῦς μνηστῆς, — δὲν ἤμπορῶ παρὰ νὰ τὸ ὁμολογήσω — ἀλλὰ καὶ μετὰ πανοπλίᾳ ἐντελῶς στοιχειώδεις. Ὁ περίφημος δὲ λαὸς Παλῆς, ὅστις ἐξαγγέλλει τὰ γνωστότερα πράγματα μετὰ τὸ θριαμβευτικὸν ὕφος Κολόμβου ἀνακοινῶντες τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Νέου Κόσμου, ἐνεφανίσθη εἰς τὴν δημοσιότητα ὑπὸ πολλὰ καὶ ποικίλα ψευδώνυμα. Ὡς μέσον τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας ἀπὸ τοῦ καταβιβρώσκοντος αὐτὴν ἔλκουσ τινὲς ἐπρότεινον τὴν ἠθικοποίησίν της. Ὡς νὰ ἔλεγον: «Κύριοι, ἐπιθυμεῖτε νὰ εἰσθε καθαροί; Πλυθῆτε!» Grazie per l' avviso. Εἰς, μετὰ μακρὰν καὶ ἐπώδυνον διὰ τοὺς ἀναγνώστας περιοδείαν ἀνὰ μέσον διαφόρων ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων συνεπείρηνεν ὅτι αἰτία τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ἐγκλήματος ἦτο τὸ ὅτι ὁ ἥλιος τοῦ πολιτισμοῦ δὲν ἐφώτισεν ἀκόμη τὴν Ἑλλάδα. Μόνη γνώμη τις ἐκ Ἐηροχωρίου στελλομένη δὲν ἀφίχθη εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, μανθάνω δ' ὅτι ἦτο συντομώτατα διατυπωμένη ὡς ἐξῆς:

«Ζητεῖτε τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἡμέρας; Περιορίσατε τὰ ἐγκλήματα, τὰ κακοεργήματα θὰ ἐκλείψωσιν. — ΑΓΑΘΟΠΟΛΟΣ.»

Δὲν ἔλειψαν ὅμως καὶ σοβαρώτερα τούτων ἰδέαι, ἡ ἰδέα τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ὀπλοφορίας π.χ. ἡ ἐλευστικὴ ἐκ πρώτης ὄψεως. Ταύτην ὑπεστήριξαν τὰ κυριώτερα ὄργανα τοῦ τύπου, ἡ τερφεσταία Ν. Ἡμέρα δ' ἔφερε μάλιστα εἰς ἐπίρρωσιν τὸ παράδειγμα τῶν Ἀγγλῶν ἐν Ἑπτανήσῳ, οἵτινες κατὰ τῶν ὀπλοφορούντων ἐθέσπισαν ποινὴν θανάτου. (Σημειώτες ὅτι ἐκ πλάνης ἀνέγραψε τοῦτο ἡ διαπραχθεῖσα συνά-

δελφος. Ἡ ὀπλοφορία δὲν ἐκολάζετο ποτὲ διὰ θανάτου ἐν Ἑπτανήσῳ). Ἡ λύσις φαίνεται κατ' ἀρχὴν ἀπλουστάτη, ἀπορεῖ δέ τις διατὶ δὲν ἐφηρμόσθη ὑπὸ κυβερνήσεώς τινος. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι οὐχὶ πρὸ πολλοῦ ἐν τῇ ἀφελείᾳ τοῦ πρωτοπεῖρου δημοσιογράφου, ὅστις ἀπορεῖ πῶς ὅλα δὲν διορθώνονται ἀμέσως κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τοῦ πρέποντος καὶ τοῦ δικαίου, εἶχον συντάξαι φλογερὸν ἄρθρον περὶ καταργήσεως τῆς ὀπλοφορίας. Ἡ ἐπανάληψις τῆς ἰδέας ἐν τῷ τύπῳ μετ' εἶχε καταγορητεύσει. Ἡτοιμαζόμεν ν' ἀποδείξω καὶ πάλιν ὅτι ὅλον τὸ κακὸν προέρχεται ἐξ αὐτῆς, ὅταν εὐφυῆς φίλος κατηύνασε δι' ἀφθόνου ψυχρολουσίας τὸν ἐνθουσιασμὸν μου.

Ὁ φίλος ἐθεσε τὸ ζήτημα περίπου οὕτως:

— Εὐκόλον εἶνε νὰ λέγωμεν: «Καταργήσατε τὴν ὀπλοφορίαν!» Πρέπει νὰ ὑποδείξωμεν καὶ τὰ μέσα τῆς καταργήσεως. Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς συστάσεως τοῦ βασιλείου εἶχε θεσπισθῆ τοιοῦτος νόμος ὑπὸ τῆς ἀντιβασιλείας, ἀλλὰ τότε ἡ Ἑλλὰς ἔζη ἀκόμη εἰς τοὺς ἀρματολικούς χρόνους, καθ' οὓς τὰ ὄπλα ἀπετέλουν ἐπιδεικτικὸν μέρος τοῦ καλλωπισμοῦ τῶν ἀνδρῶν. Ἡ πάλαι ἀνηρτᾶτο ἀπὸ τῆς ὀφύρας, καὶ τὸ γιαιτάγιον ἢ ἡ κουμποῦρα ἐμπήγντο φιλαρέσκως εἰς τὴν ζώνην. Τὰ ὄπλα ταῦτα ἐπέιχον κατὰ τοὺς μακρυνούς ἐκείνους καιροὺς τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἐπέχει σήμερον λεπτὸν καὶ ἀργυροποιικίλον ῥάβδιον ἐξ ἐβένου. Ὅταν ἡ ἀρχὴ ἤθελε δὲν εἶχεν ἢ νὰ ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα καὶ κατὰσχη αὐτά. Ἀλλὰ μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ ὄργανον τοῦ ἐγκλήματος ἔλαβε τύπον ἀθύρματος. Εἰς τὸ θυλάκιον τοῦ γιλέκου σου δύνασαι νὰ κρύπτῃς μικροσκοπικὸν περιστροφον, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐν δεδομένη στιγμή καὶ ἂν τρέψῃς κακοῦργα ἔνστικτα, ἢμπορεῖς ν' ἀφαιρέσῃς τὴν ζῶν ἡμισείας δωδεκάδος ἀνθρώπων. Ποῖος θὰ ἔλθῃ νὰ σοῦ ἀφαιρέσῃ τὸ φονικὸν ὄπλον; Ἀλλὰ πολλοὶ ὀπλοφοροῦσι χάριν ἀμύνης τῆς ζωῆς των, κινδυνευοῦσιν ἀνὰ πάσαν στιγμὴν, δὲν βλέπω δὲ ἐν τίνι δικαιοματι ἢ πολιτείᾳ, ἢ ὁποία εἶνε ἀνίκανος νὰ μοῦ ἐξασφαλίσῃ τὴν ζῶν, θὰ μ' ἐμποδίσῃ ἀπὸ τῶ νὰ λάβω ἐγὼ τοῦλάχιστον τὰς πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενας προφυλάξεις. Κατάργησις ὀπλοφορίας, ὅπως τὴν ἐννοοῦν οἱ πολλοί, ἐν γένει θὰ ἦτο μέτρον, ὀχληρὸν καὶ ἀνωφελὲς διὰ τὸ δυσεφάρμοστον αὐτοῦ. Φαντάσθη ἀγομφύλακα θέλοντα ν' ἀφοπλισθῇ ποιμένας. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀφοπλισμοῦ, θὰ εἶχόμεν δὲν ἡξυέρω καὶ ἐγὼ πόσους φόνους. Δι' ἐνὸς μόνου τρόπου δύναται νὰ περιορισθῇ κάπως ἡ ὀπλοφορία: ἐὰν ὀρισθῇ ἐκ τῶν ὑστέρων ποινὴ πρόσθετος καὶ εἰδικὴ κατὰ τοῦ ποιοῦντος χρῆσιν φονικῶ ὄπλου, ἂν ἀποδειχθεῖ ὅτι συστηματικῶς ὀπλοφόρει.

Ἡ γνώμη αὕτη, ἡ τόσον πρακτικὴ ἀληθῶς ἐστὶ πρὸς τὴν ὀπλοφορίαν, ἀνήκει εἰς ἀνώτερον δικαστικὸν λειτουργόν, θὰ ἐθεώρησον δ' αὐτὴν λιαν συνελεστικὴν εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἐγκλήματος, ἂν δὲν μοῦ εἶχε ριζωθῆ ἀπὸ τινος μία ἄλλη ἰδέα, τὴν ὁποίαν δὲν εἶδα ἐπαρκῶς ἀναπτυσσομένην. Εὐρίσκω ὅτι ὁ κυριώτατος λόγος τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ἐγκλήματος εἶνε ἡ ἀτιμωρησία. Ἀμα κατορθώσατε νὰ πείσατε τὸν κακοῦργον ὅτι μεταξὺ τῆς δικαιοσύνης καὶ αὐτοῦ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παρεντεθῇ κανὴν εἰδους σωτηρία, ἔχω τὴν προαίτησιν ὅτι οἱ πε-

ρισσότεροι θὰ σταθμίζωσιν εἰς τὸ μέλλον ἡρεμώτερον τοὺς ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ ἐγκλήματος λόγους, θὰ καταστῶσι πολὺ περισσότερον ἢ τώρα κύριοι τῶν νεύρων των. Ἡ μεγάλη ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ Ἕλληνας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Ἀγγλον, τὸν Γερμανόν, τὸν Γάλλον, δὲν ἐσχημάτισεν ἀκόμη τὴν πεποιθησὶν ὅτι ὑπὲρ τὸ ἄτομόν του, ὑπὲρ τὰ μέσα, τὰ ὅποια διαθέτει, κεῖται ὁ νόμος. Δὲν εἶνε διόλου πεπεισμένος ἀκόμη ὅτι ὅταν ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν ὁμοίου του θ' ἀνάβῃ τὸ ἰκρίωμα ἢ ἐν τῇ εὐτυχιστάτῃ τῶν περιπτώσεων θὰ διέλθῃ τὸν ἐπίλοιπον τοῦ βίου του χειρωνακτικῶς ἐργαζόμενος ἐφ' ὅλην τὴν ἡμέραν, τὴν νύκτα δὲ ἀπομεμονωμένος ἐντὸς σιδηροῦ κλωβίου, ὡς πραγματικὸν ἄγριον θηρίον ὅπου εἶνε.

Ἐσχάτως ἐν κύλλω φίλων ἀποιοι μᾶς διηγείτο τοὺς ἄθλους φοβεροῦ φηστοῦ, ὁ ὅποιος εἶχε θύσει καὶ ἀπολέσει πρὸ τινων ἐτῶν ἐν γειτονικῇ πρὸς τὴν πρωτεύουσαν ἐπαρχίᾳ, ἐν Λεβαδείᾳ, ἃν δὲν ἀπατώμαι. Εἶχε φονεύσει καὶ σκυλεύσει ἀνθρώπους, ἄλλους εἶχε ληστεύσει, ἄλλους κάψει, τ σ ι τ σ η ρ ί σ ε ι (κατὰ τὴν νέαν κοινοβουλευτικὴν ἔκφρασιν), διὰ ζεστοῦ ἐλαίου, ἄλλων εἶχε κόψει ταῖς μύταις καὶ τὰ αὐτιά. Ὁ ληστικὸς κώδιξ ἐφηρμοσμένος ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου τῶν φοβερῶν αὐτοῦ ἄθρων.

— Πού τὸν ἔκοψαν αὐτόν; ἤρωτησα αὐτομάτως.

— Τὸν ἔκοψαν; ἀπήντησεν ὁ διηγούμενος τὴν αἰματηρὰν ἱστορίαν ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγους μῆνας τελειώνει ἢ ποινὴ του καὶ θὰ ἐβγῇ ἀπὸ τὴν φυλακὴν.

Θὰ ἐβγῇ ἀπὸ τὴν φυλακὴν; Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάμῃ κανεὶς εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας τοῦ Ἀμοιραδάκη; Νὰ προσφέρῃ ἴσως στόλον εἰς τὸ ἔθνος, νὰ στρώσῃ τὸν σιδηρόδρομον Πειραιῶς-Λαρίσης ἢ νὰ διοχετεύσῃ τὰ νερὰ τῆς Στυμφαλίας εἰς τὰς Ἀθήνας δωρεάν;

Εἶμαι σχεδὸν βέβαιος ὅτι μετὰ τινας μῆνας θὰ λάβῃ τις ἐξ ἡμῶν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδῃ τὸν ἀποφυλακίζόμενον ἥρωα τῆς Λεβαδείας εἰς κανὲν πολιτικὸν σαλόνι, συζητοῦντα περὶ τῆς χρηστότητος τοῦ κ. Τρικυπῆ ἢ τοῦ κ. Δηλιγιάννη.

Δυστυχῶς, εἰς ἐπίμετρον τῆς λυμαινομένης τὸν ἐγκληματικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος ἀτιμωρησίας, ἀνεφάνησαν ἐσχάτως καὶ ῥομαντικοὶ δικηγόροι, ὡς ὁ ἀγαπητὸς φίλος κ. Μομφερράτος, εὐγλωττῶς μὲν, ἀλλ' ἥμισυτα πειστικῶς, δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον, ἐπιτιθέμενοι κατὰ τῆς θανατικῆς ποινῆς. Γνωρίζει ἐν τούτοις πολὺ καλλίτερον ἐμοῦ ὁ κ. Μομφερράτος τὴν σύντομον, λογικὴν καὶ συνοπτικὴν διαδικασίαν, εἰς τὴν ὅποιαν ὑποβάλλονται εἰς τὰς ἄλλας χώρας οἱ ἐκ προμελέτης φονεῖς. Δικάζονται, παρέχεται αὐτοῖς ἡ νόμιμος προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν τῆς ἀναίρεσέως των, ἑτέρα προθεσμία ἵνα ζητήσωσι χάριν παρὰ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος, ἐν ἀπουχίᾳ δὲ — ἣτις εἶνε ἡ συνηθεστέρα — ἡ λαιμητόμος ἐκτελεῖ ἄνευ ἀναβολῆς τὸ ἔργον τῆς. Ἐδῶ διατί ἀφίονται νὰ σῆπωνται ἐν τῷ μαρμασμῷ καὶ ἐν τῇ ἀδρανεῖᾳ οἱ ἥμισυτα συμπαθεῖς μοι, ἀλλὰ τὸσον ἀναγκαῖοι εἰς τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην δεσμῶται τοῦ ἐπιθαλασίου φρουρίου τοῦ Ναυπλίου; Ἄντι νὰ ἐξαντλώμεν τὴν φιланθρωπίαν μας ὑπὲρ τῶν κακούργων, καλλίτερον θὰ ἐπράττομεν δαπανῶντες αὐτὴν ὑπὲρ ἐκείνων, οἵτινες εἶνε προωρισμένοι νὰ καταστῶσι οὐμάτῶν.

Τὸ δίκαιωμα τῆς χάριτος, ἐν ἡ ἀφρονίᾳ παρέχεται καὶ ὅπως ἐξασκεῖται παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς πολιτικῆς, κατὰ τὰ συμφέροντα τοῦ κόμματος, κατὰ τὸ συμφέρον τῶν ἐνόχων κυρίως, εἶνε, κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνώμην, μία τῶν αἰτιῶν διὰ τὰς ὁποίας ἐπλεόνασε τὸ ἐγκλημα, ἀποτελεῖ δ' ἐν τῶν δεινότερων σιγμάτων τοῦ δημοσίου βίου μας. Ὅμως ἀπαντήσητε ἴσως ὅτι ἡ χάρις ἐπιβάλλεται ἐν Ἑλλάδι ἐκ λόγων ὑψίστης φιλανθρωπίας, διότι αἱ φυλακαὶ μας εἶνε ἀληθῆ νεκροταφεῖα ζώντων, σχολεῖα διαφθορᾶς, σωματικῆς καὶ ψυχικῆς πωρώσεως καὶ ἀποθηριώσεως, οὐχὶ δὲ οἶκοι μετανοίας καὶ ἐξημερώσεως. Θὰ εἰπῆτε ὅτι δέκα πλοῦσοι, μιμούμενοι τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Συγγροῦ, ὅστις προσέφερεν εἰς τὸ ἔθνος πρακτικώτατον δῶρον, προτύπου φυλακᾶς, θὰ ἐτηργέτουσιν τὴν Ἑλλάδα πλείετερων ἔλων τῶν πολιτιολόγων καὶ κοινωνιολόγων, οἱ ὅποιοι συνιστῶσι κάθε τὸσον καὶ νέαν πανάκειαν, ἐναντίον τῆς πλημμύρας τοῦ ἐγκλήματος, θὰ δικαιολογήσητε τοῦτον, θ' ἀδικήσητε ἐκεῖνον, καὶ θὰ ἔχητε δίκαιον, πολὺ δίκαιον

Εἰς ὅλα αὐτὰ εἶμαι σύμφωνος, συμφωνώτατος. Ἀλλὰ μήπως ἀναιροῦν τὴν ἰδέαν μου; Τὸ πολὺ ἀποδεικνύουν ὅτι διὰ νὰ μὴ δίδωμεν χάριτας πρέπει νὰ ἔχωμεν φυλακᾶς. Τότε ἂς κάμωμεν φυλακᾶς! Δὲν ἔχω καμμίαν ἀντίρρησην.

ΔΗΜ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ.

ΕΓΚΟΣΜΙΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΗΜΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ

Ἡ θέλησις σὺν τῷ χρόνῳ καταναίῃ τὰ ἐμπόδια, ἀλλ' αἱ ἐπιθυμίαι μας κατατρίβονται δαμάζουσαι τὰς δυσχερείας καὶ ὅταν ἀποκτώμεν ὅτι ἐπιθυμοῦμεν, δὲν τὸ ἐπιθυμοῦμεν πλέον.

Καθῆκον ἔχει τις, ὅταν ἀναγινώσκῃ ἐκ νέου τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς του, ν' ἀφίησιν εἰς τὴν θέσιν των τὰς εἰκόνας καὶ τοὺς σελιδοδείκτας τὸ παρελθὸν ἀνήκει ἐξ ἴσου εἰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους συνηγήσαμεν εἰς τὸν δρόμον μας καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτούς.

Ὑπομένει τις τὰς λύπας ὅταν εἶνε νέος, ἀναλογιζόμενος ὅτι μακρὸς βίος θ' ἀνακουφίσῃ αὐτὰς τὰς ὑπομένει ὅταν εἶνε γέρον, ἀναλογιζόμενος ὅτι γρήγορα θ' ἀπαλλαγθῇ αὐτῶν.

Προχωρῶν τις εἰς τὴν ἡλικίαν, δὲν ἐπιζητεῖ πλέον ἢ ἀληθεῖς καὶ δεδοκιμασμένας συμπαθείας ὅπως δὲν φέρει πλέον οὔτε ψευδῆ κοσμήματα, οὔτε ἀλλοκότους καλλωπισμοὺς ἐπιβαλλομένουσ ὑπὸ τοῦ συμμοῦ.

Αἱ ἀγναὶ σκέψεις γεννῶνται ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἡρεμοῦντι πνεύματι, ὅπως τὰ ἄνθη ἀνέρχονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἀκμάντων λίμνης.

Οἱ ἄνθρωποι, οἱ γνωρίζοντες πολὺν κόσμον τρίβονται ὅπως τὰ διὰ πολλῶν χειρῶν κυκλοφορήσαντα νομίσματα.